

וזה ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב וכו', שכשהתחיל לספר גלות מצרים וגאלתם, התחיל משמות בני ישראל שבאים לשם, להורות שכל עיקר קיומם בגלות וגאלתם משם, הכל היה בכח שמות בני ישראל, שהם ראובן שמעון ולוי וכו', שכל שמותם נקראו על שם שמחת ישראל, שעל ידי זה מבררין מהיכלי התמורות, עד שמשגיגין אור האין סוף וכו', שזה עיקר תכלית הגאולה, לדעת ולהכיר אותו יתברך, כמו שכתוב וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם וכו'.

כי בשביל זה הקדים ה' יתברך, שירדו יעקב ובניו הצדיקים בעצמן מצרימה, כי על ידי קדשתם העצומה שהיה מטה שלמה שהם גילו אלקותו בעולם, שזהו עיקר השמחה והחיות כנ"ל, על ידי זה היה להם כח לסבול מרירות הגלות, ולבלי להשתקע שם.

כי עיקר מרירות הגלות, הוא העצבות כנ"ל, וכל מה שמכבידין הגלות מתגבר העצבות יותר, וכן כל מה שמתגבר העצבות, שהוא גלות השכינה, מתגבר גלות והעבדות הגשמי יותר, ואם כן מאין יבוא עזרנו?

אך כל הקיום בגלות והתקווה לצאת משם, הוא על ידי הצדיקים יעקב ובניו, שירדו מצרימה, שהם שמות בני ישראל הנזכרים לעיל, שבכחם הגדול יכולים להמשיך אלקותו ויתברך ולהחיות ולשמח נפשות כל ישראל, בכחם ועצותם העמקות, שעל ידי זה מעלין המלכות, בכל פעם, עד שזוכין לכל הנ"ל, שזהו עיקר בחינת הגאולה, בחינת כי בשמחה תצאו וכו' כנ"ל.

וזהו ויוסף היה במצרים, כי עיקר הקיום והתקווה הוא על ידי בחינת יוסף הצדיק, שהוא בחינת איש אשר רוח בו, שיודע בכל פעם לנשב על לב בני ישראל ולנפח העפרורית, שהוא בחינת עצבות, מלבם, ולהלהיב לבם לה' יתברך בהדרגה ובמידה וכו', כי הוא יודע להפוך כל היגיון ואנחה לששון ושמחה וכו' כנ"ל.

וזה ויהי כל יוצאי ירך יעקב שבעים נפש, בחינת שבעים פנים לתורה, שהם שבעים אנפין נהורין, שזה בחינת שמחה בחינת מבקשי פניך יעקב וכו' [כמו שמבואר בהתורה צוית צדק, עיין שם].

וזה ויוסף היה במצרים, כי העיקר על ידי ויוסף היה במצרים, שהקדים ה' יתברך רפואה למכה לשלוח מקודם את יוסף למצרים, ונמכר לעבד, שהוא בחינת מרירת העצבות, שהוא בחינת עבדות וכו', ועמד בנסיון והתחזק גם שם בשמחה, כמו שכתוב: ויהי יוסף איש מצליח כמו שמבואר במדרש הנ"ל, שהיה מפזז ומרקד. כי במרירת הגלות כשמתגבר העצבות ביותר, זהו עיקר העצה לעשות מלי דשטותא [מעשה שטות], כדי לשמח את נפשו במרירות כזה.

וכמו שכתוב בדוד המלך ע"ה, שהיה משנה טעמו לפני אבימלך, שהיה שם בסכנה גדולה בגלות גדול, ועל כן עשה שם מעשה שטות ויתו על דלתות השער וירד רירו על זקנו וכו'.

(המשך בעבר לדף ...)

פגמתי על-ידי תאוות אכילה ושתיה, שלא השתדלתי כלל לגרשם מעלי, עד אשר על-ידי-זה נפגם הדבור שלי מאד, ונפלו חלקי הדבור שלי בגלות גדול ועצום מאד, עד אשר איני זוכה לדבר שום דבור הגון וראוי, ועדיין לא התחלתי לקרות אותך כלל כראוי באמת, וכבר יגעתי בקראי נחר גרוני כלו עיני מיחל לאלקי.

מרא דעלמא כולא, צר לי מאד מאד בלי שיעור וערך ומספר, ואיני יודע כלל באיזה דרך ועצה ותחבולה איך למלט נפשי האמללה והעלובה מאד מני שחת, כי אין כחי אלא בפה לבד וגם זה נמנע ממני, כי אין מילה בלשוני הן ה' ידעת כלה, כי חלקי הדבור שלי ירדו בגלות עצום וכבד מאד.

אהה ה', צר לי מאד, והנני קורא אליך מן המצר, ממצר הגרון מעמק הגלות, ממעמקים קראתיך ה'. ה' שמעה בקולי תהינה אוזניך קשובות לקול תחנוני. קולי שמעת אל תעלם אוזנך לרווחתי לשוועתי. עזרני בכחך הגדול ובחסדיך העצומים, שאזכה לשבר לגמרי באמת תאוות אכילה ושתיה, ואזכה להסתפק במעט, לאכול מעט כדי חיוני בצמצום, בקדשה ובטהרה גדולה, בלי שום תאוות והנאת הגוף כלל.

מכרח לקיום הגוף, עד אשר בעוונותינו הרבים, על-ידי פגם תאוות אכילה ושתיה, התגברו עלינו שלושה שרי פרעה, שהם שלושה קליפות, שהם שר המשקים, ושר האופים, ושר הטבחים, שהם קנה, ושט, ורידין. ועל-ידי-זה, גבר עלינו על גלות פרעה ומצרים, שהוא מצר הגרון, שנמשך הדבור דקדשה להעורף למצר הגרון, עד אשר נחר גרוני, ואיני יכול לדבר שום דבור הגון לפניך.

רבונו של עולם, רבונו של עולם, אתה ידעת את לבבי, אתה ידעת אותי מתחילה ועד סוף, אתה ידעת חרפתי ובשתי וכלימתי נגדך כל צוררי. ואיני יודע שום דרך ושום עצה, איך להתנהג בענין אכילה בקדשה, באופן שאזכה להנצל באמת מפגם תאוות אכילה ושתיה.

רבונו של עולם, צרכי מרבים מאד בכל מידה ומידה, ובכל דבר ודבר, ובכל ענין וענין מעבודת ה'; עד אשר מעוצם רבוי צרכי ישועתי בכל דבר, על כן אין מילה בלשוני, ואיני יכול לדבר כלל, כי איני יודע מהיכן אתחיל לדבר ולפרש שיחתי.

ובאמת אני יודע בעצמי, שאני בעצמי החייב מתחילה ועד סוף, וכמה פגמים

אוצר היראה
צדיק, כ"ג

צדיק

ידוע ומבואר במקום אחר, שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפוס בדבוריו של הצדיק, אם לא כשתקן תחילה אות ברית קודש כראוי, ואז המוחין שלו בשלמות ויכול להבין דבורו של הצדיק.

כי אם לאו, יכול להיות שיהיה נעשה אצלו מדבורי הצדיק וכן מכלל התורה, סם מוות, חס ושלוש, כמאמר רבותינו ז"ל. ואם כן לכאורה נפל פותא בבירא, כי מה יעשו רוב העולם, שלא זכו עדיין לתיקון הברית בשלימות?

אך עיקר העצה לזה הוא אמונה. כי על ידי אמונה שלמה, זוכה להכלל בהשם יתברך ובהצדיקים שמאמין בהם, אז הם בעצמם מצירים לו האור לברכה ולסם חיים, ואז על ידי זה נתתקנן גם המוחין שלו, וזוכה על ידי זה לתיקון הברית.

לקוטי עצות
דיבור, יג

עצות

על-ידי תאוות אכילה ושתיה, נמשך הדבור לגלות, למצר הגרון להעורף, ועל-ידי-זה אינו יכול לדבר שום דבור לפני ה' יתברך. והתיקון לזה תענית.

לקוטי תפילות א', ס"ב

תפילה

... וזכנו ברחמך הרבים לתקן פגם הדבור, ותעזרנו לברר ולהעלות כל ניצוצי אותיות הדבור שנפלו בגלות גדול בין הקליפות והסטרא אחרא בעוונותינו, על-ידי שהלכנו בשרירות לבנו ורדפנו אחר תאוות אכילה ושתיה, והיינו ממלאים כרסנו במותרות אכילה ושתיה שאינו

ועל כן, עיקר קיומם במצרים ויציאתם משם היתה על ידי **ויוסף היה במצרים**, שהקדים לשלוח את יוסף הצדיק לשם וכנ"ל. וזה **וימרו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים** וכו', כי עיקר מרירת הגלות הוא בחינת עבדות שנמשך מזהמת הנחש, מבחינת **בעצבון תאכלנה**, בחינת התגברות העצבות כנ"ל, שהוא בחינת טיט היוון, שעל זה צעק דוד **טבעתי ביון מצולה ואין מעמד וכו' הצליני מטיט ואל אטבעה** וכו'. וזה שכתוב בזהר הקדוש **בעבודה קשה** -בקשיא. בחומר -בחמרא דשמעתתא. ובלבנים -בלבון הלכתא, כי זה עיקר מרירת הגלות שמבלבל השמחה בו יתברך, שהוא בחינת אמונה הקדושה, אנפין נהורין כנ"ל, על ידי הקשיות והבלבולים וכו', שזהו בחינת חמרא דשמעתתא ולבון דהלכתא, כי עקר בחינת **אסוקא שמעתתא אלבא דהלכתא** [עיסוק הלימוד על מנת (למצא) הלכה], הוא לברר וללבן עצות אמתיות לעבודת הבורא יתברך, לצאת **מזהמא דהאי עלמא שפלה** [מזהמת עולם הזה השפל], ולהתקרב אליו יתברך; כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. ובשביל זה עיקר ההתקרבות לתלמידי חכמים ולצדיקים אמתיים, כדי שהם יורו לנו את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה בכל עת, באופן שיזכה כל אחד לצאת ממה שצריך לצאת, ולהתקרב ולשוב לה' יתברך.

אבל הסטרא אחרא, בחינת מרירת הגלות, שהיא העצבות, מתגבר כל כך וממרר את חיי ישראל בקשיות ובלבולי האמונה ובלבולי עצות, עד שאינם יודעים ללבן ההלכה והדרך וההלוך לשוב לה' יתברך.

וזה **ובכל עבודה בשדה**, שהוא תאוות ממון וטרדת הפרנסה שמכרחין לצאת מאוהל תורה, לצאת מבית המדרש, אל השדה, לעסוק בפרנסה, עד שמטרידו בכל עבודה בשדה ומסיתו ומדיחו מלקבוע עתים לתורה, על כל פנים.

וזה **את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך**, ודרשו רבותינו ז"ל: **בפה רך**, שבתחילה נכנס עמו הבעל דבר והסטרא אחרא בפה רך ומתלבש במצוות. ואומר לו הלא אי אפשר לישב בבית המדרש כל יום, וההכרח לצאת אל השדה, לעסוק במלאכה ומשא ומתן, וכי אתה רוצה למות או להיות עני ומקבל וכו'... עד שמשליכו בתוך עמק טיט היוון, שהוא אנפין חשוכין מרירת העצבות של הממון, בחינת **בעצבון תאכלנה**, עד שאפילו כשמרוויח ממון אינו מספיק לו כל ימיו כי משתוקק בכל פעם יותר, וכל מה שמרבה **נכסים מרבה דאגה**, כי מסיתו לבנות **פתום ורעמסס** שהם בנינים גדולים וגבוהים שבונים לעצמם, כמו שכתוב **הבנים חרבות למו** וכתוב **קרנב בתימו לעולם** וכו'.

המשרת והבעל עגלה להבעל הבית הלא אנו נוסעים בדרך הזה עם היין הזה, ואנו סובלים הצער כל כך תנו לנו לטעם מעט. ונתן להם לטעם מזה היין הטוב.

לאחר ימים נתגלגל שזה המשרת נתוועד יחד עם שותי יין בעיר קטנה ושנו יין ושבו אותו מאד, ואמרו שהוא יין אונגרישער. אמר המשרת הנ"ל תנו לי לטעם ונתנו לו. ואמר אני יודע שאין זה יין טוב אונגרישער כלי ונערו בו ודחפו אותו. והוא אמר הלא אני יודע שאין זה יין אונגרישער כלל, כי הלא אני הייתי אצל סוחר גדול כזה וכו' והם לא השגיחו עליו.

ואמר, אבל לעתיד כשיבוא משיח אז ידעו כשיתנו יין המשומר, אזי לאחרים יוכלו להטעות ויתנו להם יין וואליחשין סטראוויצטיר ויאמרו להם שהוא יין הטוב המשומר, אבל לאנשי שלומנו לא יוכלו להטעות כי אנחנו טעמנו היין הטוב וכו'.

מספר אבי הנחל ב' מכתב קמ"ו

מכתב

אבל כח המכריח המפסיק, הוא בחינת בהמה העדר הדעת, ועיקר המתקנתו על ידי זה בעצמו שידע האדם על כל פנים שאין לו שום דעת, ויעשה עצמו "כבהמה", כי עיקר כוחם של המונעים והחולקים, שהם בחינת כח המכריח, הוא על ידי חכמות של הבל, שהכסיל רוצה להתחכם, שנדמים בעיניהם כאילו הם חכמים גדולים, ויודעים דרכים בעבודת הבורא יתברך, ורוצים בחכמות של שקר, למנוע מהצדיק האמת ומדרך האמת.

ועל כן, על ידי שנוכח לידע האמת, שאין לנו שום דעת, כבהמה, ונבטל עצמנו לגמרי, ונכיר שפלותנו באמת. ואז, נזכה להכיר גדולת הצדיק האמת, ולהתקרב ולהמשיך אליו, על ידי כח המושך.

אהובי אחי לבי וחיותי, אחרי אשר עיניך רואות את מעשי ה' הגדול והנורא,

אשר עשה עמך גדולות ונוראות לאין שיעור, שזכית בגודל רחמנות וחנינות מהבורא יתברך, לשמוע ולטעום ולהבין בעומק לבך החם, ולהכניס בעומק לבך החם, דברי אמת מאירים נפלאים וגנוזים וצפונים כאלה, המאירים בכל העולמות, הגנוזים וצפונים כל כך מעיני העולם, ואף על פי כן, הם גנוזים וצפונים.

חלילה לך מחדול, מלהודיע ולפרסם בקולי קולות, עד לב השמים, אמיתת הצדיק האמת לכל בני ישראל, ולהלהיב ולחמם לבבם, בתבערת אש הקדוש שלו, שלא יכבה לנצח, עד שכולם יכירו וידעו נפלאות גבורת כחו ותוקפו ותפארתו של הצדיק האמת, שרק הוא דייקא עיקר מקור ושורש חיותם ותקוותם וגואלם, לדורי דורות לנצח.

האדם, כל מה שמזיקין, צריך שיתוסף עליו דעת גבוה יותר, כי כל מה שמזיקין יותר, הוא צריך להתקרב לשורשו ותיקונו יותר, שהוא השגת החכמה עילאה, הגבוה ביותר מאד, חכמה עילאה על כל עילאין, שהיא שורש הכל.

מי שאינו מקורב להחכם והצדיק האמת, הוא בכלל עם הארץ: עיקר שם **תלמיד חכם** הוא, מי שמקורב להחכם והצדיק האמת, כי על שם זה נקרא תלמיד חכם, שהוא תלמיד של החכם שהוא הצדיק האמת - ולהפך, עם הארץ נקרא מי שלא שימש תלמיד חכם, כי כשאינו מקורב להחכם והצדיק האמת, הוא בכלל עם הארץ, כי אין לו כח לקבל חכמה, שהוא השגות אלוקות.

ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, ותזכני להתענות תעניתים הרבה, בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובטוב לבב, כרצונך הטוב באמת, באופן שאזכה על-ידי התעניתים לתקן פגם הדבור, ולחבר אחורי הקדשה ולהוציא הדבור מהגלות, מגלות פרעה ושריו ומצרים.

אבי שבשמים, שטחתי אליך כפי הורני ה' דרכך ונחני בארח מישור למען שוררי. הורני ה' דרכך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה שמך. הדרכני באמתך ולמדני כי אתה אלקי ישעי אותך קווייתי כל היום. עזרני כי עליך נשענתי, ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו, ואני סומך עצמי עליך לבד באמת וכרצונך אעשה.

חוס ונחני ורחם עלי, ולמדני לעשות רצונך באמת, והורנו דרכיך, באופן שנוכח מהרה לשבר באמת תאוות אכילה ושתייה.

ונזכה לתקן פגם הדבור, להמשיך מימי החסדים ללחלח מצר הגרון, ותעזרנו לברר ולהעלות כל ניצוצי אותיות הדבור מן הגלות, ויקיים בנו מקרא שכתוב, **קרא בגרון אל תחשך**.

ונזכה לשפה ברורה, שיהיה דעת שפתותינו **ברור מללו**. וברחמיך הרבים, תתן כח להודיפי הדבור המבורר, שיהפוך פניו אל העובדי כוכבים והקליפות, ויברר מביניהם שארי ניצוצות הקדשה, עד שיישארו הקליפות והעובדי כוכבים בלי שום חיות, עד אשר על-ידי-זה **ישליכו כל העמים את אלילי כספם ואלילי זהבם**, וידביקו את עצמם באמונת ישראל, ויתקברו כל הרחוקים לעבודתך ולאמונתך הקדושה.

ויקיים מהרה מקרא שכתוב: **כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד**.

סיפור

חיי מוהר"ג ר"ס

פעם אחת נסע סוחר גדול עם יין טוב אינגרישער [אונגרי]. פעם אחת אמר

חדש: בעיר אשקלון, חנות ספרי ברסלב, בפחיו הקרן, טל: 07-6736995 (פיקאל)

הנוכרים שם, בכל יום ויום, ובפרט גדלת קדשת ההתפארות השבעה בעטלירס בעצמם, שמתפארין בכל יום ויום:

☐ שהעוור התפאר שאין לו שום הסתכלות בזה העולם כלל, ועל-כן הוא עוור ממש מזה העולם.

☐ וכן החרש שאין שומע שום קול מזה העולם וכו', ועל-כן הוא חרש וכו' וכו'.

☐ וכן, כל דבור ודבור של זאת המעשה, שהם כלם חדושים נפלאים, גם לפי פחיתות דעתנו, אף-על-פי שאין אנו מבינים אותם כלל, וכל ההתגלות הזאת הכל היה על-ידי ספורי דברים מעסקי העולם, על ידם נתגלגל שחמל עלינו בחמלה גדולה ויתרה כזאת, וגלה לנו כל זה, למען ייטב לנו ולבנינו לעולם.

☐ אמר לענין הספורי מעשיות שסיפר, שטוב יותר היה לבלי לגלות בהם שום רמז להיכן הם מרמזין: כי כשהדבר נסתר, יכולין לפעול בו יותר מה שצריכים, אך הוא מכרח לפעמים לגלות איזה רמז בעלמא, למען ידעו שיש בהם דברים נסתרים.

ספר המידות
אמת, חלק א'

❖ מידות ❖

❖ מי שדובר כזבים, נופל בחרב. גם נעשה שוטה.

❖ על-ידי יראה בא לאמת.

❖ מי ששומר את עצמו משקר, הוא מנצח תמיד.

❖ מתר לשנות, כדי להציל את עצמו.

❖ מי שאוהב כזבים, הוא מבזה את הצדיק. גם הוא בעצמו נתבזה.

❖ מי שדובר כזבים, הוא אובד.

❖ על-ידי אמת נצול מלשון-הרע. גם תפלתו נתקבל. גם כשדנים אותו למעלה, דנים אותו לפי זכויות שלו.

❖ על-ידי חלומות, ידע אדם אם לבו אמת עם אלקיו.

❖ מי שמקיים דבורו, יכול לעשות פעולות.

☞ חיי מוהר"ן ☞

[חיי מוהר"ן: מקום לידתו וישיבתו ונסיעותיו וסלטוליו, ק"ט]

☞ ותכף אחר ראש-השנה תקס"ח, נסע ללמברג, ושהה שם עד אמצע הקיץ. ובא לביתו על פרשת בלק; כשנסע ללמברג, נסע דרך וואלטשיסק, ושם רצה לעבור על הגרעניץ [הגבול], ולא היה יכול לעבור, ונתעכב שם יותר משני שבועות.

☞ פעם אחת, חלם לו בלילה, שעמדו חיילות רבות מהקיסר שלנו, וכן כנגדם חיילות רבות מהקיסר דווין, והקיסריות בעצמן היו שם. ובקש רבנו, זכרונו לברכה, מאדון אחד שיניח אותו לעבור. ואמר:

אותך בודאי לא אניח לעבור למדינתנו. והדבר היה נראה, שאמר לו שהוא מתיירא פן יבלבל שם המדינה וכו'. והלך ובקש מהקיסר דשם בעצמו, ואמר: **אני אני מתיירא, אני מניחו לעבור לשם.** והקיץ בבקר, וספר להאיש שהיה עמו, ואמר לו: **אני יודע שהיום אעבר הגרעניץ כי כך חלם לי!**

☞ וכן היה, שעבר אותו היום הגרעניץ. ובענין החלום הנ"ל, יש עוד דברים, כי נשכח הרוב, כי לא נכתב בזמנו.

שיחות הר"ן
קנ"א

☐ שיחות הר"ן ☐

☐ אחר כך, ביום שלישי היה סמוך לפסח, ויצא מביתו מחמת שהיו מטיחים הבית בטיט, לצורך פסח, ונכנס לבית הרב, ושם עמדנו לפניו, ואיני זוכר איזה ענין ספרו לפניו, שהיה לו איזה שייכות מעט לאיזה ענין של המעשה של יום ששי, ועל-ידי-זה סיפר כל המעשה של יום ששי.

☐ ואחר-כך, סיפר לפניו אחד וכו', כנזכר לעיל, והנה אז היה סמוך לפסח כנזכר לעיל, ולדעתי מרמז שם סוד קריעת ים סוף, בענין העשר חומות של מים, ועין בלקוטי הלכות ביורה-דעה הלכות תולעים, הלכה ד', שם מבואר הענין, מה שהאיר ה' עיני בזה הכלל, שבכל מעשה שסיפר נתגלגל הספור, על-ידי איזה שיחה שהיה משיח ומדבר עמנו מספורי העולם, ובתוך כך התחיל לספר מעשה, על-ידי שנמצא בהספור איזה דבורים שהיה להם איזה שייכות להמעשה שהיה בלבו.

☐ וזה היה בחינת **אתערותא דלתתא**, להמשיך השגת אלקות שהלביש בתוך אותה המעשה, וכן היה אצל כל מעשה ומעשה, וכן אצל כמה תורות שגילה שלא בעת הקבוע לקבוצ.

☐ ובכל זה, ראינו תמיד נוראות ה' וגדלת מעלת הצדיק, שכל הדבורים שבעולם, הם אצלו תורה והתגלות אלקות, אך ביותר ויותר ראינו זאת אצל ספור המעשה הנוראה הזאת של השבעה בעטלירס, שהיא חדושים נפלאים ונוראים, נשגבים עד אין קץ, כאשר יבין המבין מעט בעצמו, אם ישים לבו אליהם בעין האמת, להבין ולהשכיל נוראות קדושות ההתפארות של כל אחד ואחד